

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Antwoordbrief aan EK over EU-
grondrechtenagentschap

Zeer geachte Voorzitter,

Hierbij zenden wij u, mede namens de staatssecretaris voor Europese Zaken en de minister voor Vreemdelingen Zaken en Integratie, een reactie op de brief van 14 juli jl. van de voorzitters van de commissie Europese Samenwerkingsorganisaties en de bijzondere commissie voor de JBZ-Raad over de oprichting van een Grondrechtenagentschap door de Europese Unie. Wij zullen hierbij ingaan op de bezwaren die u ten aanzien van dit agentschap aanvoert en aangeven hoe de regering zich ten aanzien van deze punten zal opstellen in de onderhandelingen.

De regering ondersteunt in beginsel de voorgestelde uitbreiding van het inhoudelijke mandaat van het huidige Waarnemingscentrum voor bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat. Voor de geloofwaardigheid van het interne en externe handelen van de Unie is immers de versterking van alle grondrechten van belang. Het toekomstige Grondrechtenagentschap zal daarbij instrumenteel zijn.

Van belang is echter dat het Commissievoorstel het inhoudelijke mandaat van het Grondrechtenagentschap tegelijkertijd ook beperkt om onder andere overlap met de Raad van Europa te voorkomen. Het agentschap verkrijgt namelijk een taak ten aanzien van de naleving van grondrechten zolang deze aan de orde zijn bij de uitvoering van gemeenschapsrecht (aangevuld met Titel IV VEU betreffende politieke en justitiële samenwerking inzake strafzaken). De regering is er van overtuigd dat deze beperking tot de uitoefening van het gemeenschapsrecht een nadere waarborg vormt ter voorkoming van genoemde overlap, terwijl zij tegelijkertijd de vervulling van een leemte inhoudt waardoor het agentschap toegevoegde waarde heeft. In dit opzicht is er ook geen sprake van verkwisting van publieke middelen.

De regering deelt de mening van uw commissies dat met een uitbreiding van het inhoudelijke mandaat voorkomen moet worden dat de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat naar de achtergrond verdwijnt. Het voorliggende

Datum
13 september 2005

Ons kenmerk
2005-0000223327

Onderdeel
CS|CZW

Inlichtingen
mr. P.B.C.D.F. van Sasse
van Ysselt
T (070) 426 8302
F (070) 426 7634

Uw kenmerk
132638.21

Blad
1 van 3

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Herengracht 17
2511 EG Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Datum
13 september 2005

Ons kenmerk
2005-0000223327

Onderdeel
CS|CZW

Blad
2 van 3

Commissievoorstel bepaalt echter expliciet dat de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat altijd als prioritair thema zal worden aangemerkt in het op te stellen meerjarig programma voor het Grondrechtenagentschap. Naar ons oordeel wordt daarmee de aandacht voor racisme en vreemdelingenhaat voldoende gewaarborgd.

Wel is het van belang, zoals uw commissies zelf ook aangeven, dat het mandaat van het agentschap in geografische zin beperkt blijft tot de Unie. De Nederlandse regering heeft meerdere malen uitdrukkelijk aangevoerd dat uitbreiding van het geografische mandaat met kandidaat-lidstaten en eventuele andere derde landen niet wenselijk is, onnodige verwarring van taken en bevoegdheden met zich meebrengt en overlap met de activiteiten van de Raad van Europa zal inhouden. De regering zal zich dan ook blijven inzetten voor een beperkt geografisch mandaat voor het agentschap. Overigens is het ter vermijding van duplicatie tevens van belang dat de taken van het agentschap beperkt worden omschreven. Naar het oordeel van de regering is dat thans het geval.

Ter verhoging van de synergie tussen de activiteiten van het Grondrechtenagentschap en die van de Raad van Europa, bepaalt het voorliggende voorstel dat een vertegenwoordiger van de Raad van Europa zitting neemt in de raad van bestuur van het agentschap en over een (beperkt) stemrecht beschikt. Ook bepaalt het Commissievoorstel expliciet dat het Grondrechtenagentschap zijn activiteiten met de Raad van Europa coördineert, in het bijzonder met betrekking tot het jaarlijkse werkprogramma. Bovendien zal de Gemeenschap een akkoord sluiten met de Raad van Europa om invulling te geven aan de nauwe samenwerking tussen de Raad van Europa en het Grondrechtenagentschap. De regering is met u van mening dat de besprekingen over het tussen de Gemeenschap en de Raad van Europa af te sluiten akkoord reeds nu, parallel aan de onderhandelingen over het Grondrechtenagentschap, kunnen aanvangen om de Raad van Europa vroegtijdig in het proces te betrekken. Naar onze mening behoeft inwerkingtreding en operationalisering van het Grondrechtenagentschap niet te worden afgewacht.

De regering deelt uw mening niet voor wat betreft de vaststelling van het jaarlijkse werkprogramma. Het vertegenwoordigende lid van de Raad van Europa beschikt over een stemrecht ten aanzien van de vaststelling van het jaarlijkse werkprogramma. Hiervoor zal een versterkte in plaats van een gewone meerderheid vereist zijn; de positie van het vertegenwoordigende lid van de Raad van Europa is daarmee dus niet onbelangrijk.

Kortom, de regering is van mening dat een als expertisecentrum fungerend Grondrechtenagentschap moet worden toegejuicht. Dit neemt niet weg dat de nodige voorzichtigheid moet worden betracht om onnodige duplicatie met het werk van andere organisaties te voorkomen. De regering is zich hiervan terdege bewust en zal gedurende het onderhandelingsproces hier steeds weer aandacht voor vragen.

Datum
13 september 2005

Ons kenmerk
2005-0000223327

Onderdeel
CS|CZW

Blad
3 van 3

Daarbij geldt het hierboven geschetste als uitgangspunt voor de interventies van de Nederlandse regering. Ten slotte zij nog opgemerkt dat de regering de oprichting van het Grondrechtenagentschap nog altijd ook als gelegenheid beschouwt om concreet invulling te geven aan de veelvuldig geuite wens en in Warschau tijdens de Derde Top van 16-17 mei jl. tot uitdrukking gebrachte streven om de noodzakelijke synergie tussen de Unie en de Raad van Europa te verwezenlijken.

DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN
KONINKRIJKSRELATIES

Alexander Pechtold

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

B. R. Bot

DE MINISTER VAN JUSTITIE

P.H. Donner

